

der dækker omkostninger ved sagen, jf. den foreslåede regel i retsplejelovens § 325, stk. 1. Bestemmelsen skal endvidere ses i lyset af, at hvis det tidligt under sagen står klart, at omkostningerne ved sagen ikke vil kunne holdes inden for forsikringens maksimum, vil der efter omstændighederne kunne meddeles fri proces efter den foreslåede regel i retsplejelovens § 329.

Bestemmelsen tager således navnlig sigte på de tilfælde, hvor det først på et sent tidspunkt, eventuelt først ved sagens afslutning, viser sig, at omkostningerne ved sagen ikke har kunnet holdes inden for forsikringens maksimum. Det kan for eksempel være, når der kun er tale om en mindre overskridelse af maksimummet, eller det kan være tilfælde, hvor ansøgeren har fået medhold i første instans, men taber efter appel og derfor bl.a. pålægges at betale (fulde) sagsomkostninger til modparten for to instanser. Bestemmelsen er dog ikke begrænset hertil og kan således anvendes, selv om ansøgeren på et tidligt tidspunkt kunne forudse, at omkostningerne ved sagen ikke ville kunne holdes inden for forsikringens maksimum.

Bestemmelsen er ikke en regel om fri proces, men derimod en regel om dækning af påløbne omkostninger, i det omfang de ikke har kunnet afholdes inden for forsikringens maksimum. Dette indebærer bl.a., at der ikke beskikkes en advokat for ansøgeren efter den foreslåede regel i § 331, stk. 1, nr. 2.

En ansøgning efter den foreslåede § 336 imødekommes, når de almindelige betingelser for at få fri proces (dvs. dels de økonomiske betingelser, dels de materielle betingelser i §§ 327 eller 328) er opfyldt, og sagens karakter eller omstændighederne i øvrigt kan begrunde, at omkostningerne ikke har kunnet holdes inden for forsikringens maksimum, jf. *stk. 1*.

En ansøgning om dækning kan først indgives, når de påløbne omkostninger ved sagen overstiger forsikringens maksimum. Ansøgningen behandles i øvrigt efter de almindelige regler i de foreslåede §§ 327 og 328, herunder kompetencereglerne i § 327, stk. 4, og § 328, stk. 5.

Imødekommes en ansøgning om supplerende dækning, får ansøgeren ret til at få erstattet de omkostninger ved sagen, som kan dækkes efter reglerne om fri proces, men som ligger ud over forsikringens maksimum. Ved den konkrete beløbsmæssige udmåling må de samlede omkostninger ved sagen, som ville kunne dækkes efter reglerne om fri proces, derfor opgøres, jf. *stk. 2*, og fra dette samlede beløb fratrækkes forsikringsdækningen, hvorefter differencen udbetales. Ved denne opgørelse skal der ikke tages hensyn til fritagelsen for retsafgifter efter den foreslåede regel i § 331, stk. 1, nr. 1, da der gælder en tilsvarende fritagelse for

retsafgifter, når en part har retshjælpsforsikringsdækning, jf. den foreslåede regel i retsafgiftslovens § 13, stk. 1, nr. 3 (lovforslagets § 2, nr. 3). Ved opgørelsen kan den foreslåede regel i § 332, stk. 2, om erstatning af statskassens udgifter ved den fri proces anvendes, således at dækningen i givet fald nedsættes med det beløb, der ville være blevet truffet bestemmelse om tilbagebetaling af, hvis der havde været givet fri proces.

Den konkrete udmåling af, hvilket beløb der kan fås dækket, foretages af retten, jf. *stk. 3 og 4*. Det foreslås dog, at i de tilfælde, hvor justitsministeren (Civilstyrelsen) har kompetencen til at behandle ansøgningen om supplerende dækning, kan Civilstyrelsen også godkende udbetalingen af det beløb, der er ansøgt om dækning af. Kan Civilstyrelsen imidlertid ikke godkende beløbet, sendes sagen til retten, hvorefter retten fastsætter, hvilket beløb der kan dækkes. Formålet med at give Civilstyrelsen mulighed for at godkende beløbets størrelse, er at spare en unødvendig ekspedition hos retten, når det kan lade sig gøre. Civilstyrelsen skal imidlertid kun godkende beløbets størrelse, hvis styrelsen har et tilstrækkeligt grundlag herfor, f.eks. i kraft af rettens omkostningsafgørelse. I modsat fald sender Civilstyrelsen sagen til retten til afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10 (§ 336 d)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at de foreslåede ændringer af retsplejelovens §§ 451, 456 l, 465, 474 og 475 h, jf. lovforslagets § 1, nr. 13-17, både angår de foreslåede nye regler om sagsomkostninger i retsplejelovens kapitel 30, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, og de foreslåede nye regler om fri proces i retsplejelovens kapitel 31, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

Den foreslåede § 336 d viderefører den regel om salær og godtgørelse til den beskikkede advokat, der i dag findes i stk. 1 i de gældende bestemmelser i §§ 451, 456 l, 465, 474 og 475 h, men som efter lovforslagets § 1, nr. 13-17, udgår med virkning fra den 1. juli 2005, jf. lovforslagets § 12, stk. 1, 1. pkt.

Den foreslåede § 336 d afløses den 1. januar 2007 af de regler, der ved nyaffattelsen af hele retsplejelovens kapitel 31 foreslås om salær og godtgørelse til beskikkede advokater, jf. lovforslagets § 1, nr. 9, og § 12, stk. 1, 2. pkt.

Til nr. 12 (§ 449)

Der er tale om en konsekvensændring. Det foreslås at lempe betingelserne for fri proces i sager om ægte-